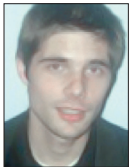

Føroya Pedagogfelag mælir sínum limum og øllum øðrum um at fara á val

Jógvan Philbrow

Formaður, Føroya Pedagogfelag

Eitt Løgtingsval gevur hvørjum borgara sær møguleikan at gera sína ávirkan galdandi. Hetta er ikki ein sjálvsøgd ella ein lítið týðandi avgerð ella møguleiki. Hyggja vit runt um í heimin, víta vit, at tað eru ikki øll, sum hava hendan møguleikan – tí mugu vit fjálga um okkara fólkaræði og gera okkara ávirkan galdandi.

Fyri okkum í Pedagogfelagnum er hetta valið ikki ein spurningur um høgna ella vinstra, loysing ella samband. Fyri okkum snýr tað seg einamest um, hvussu viðurskiftini hjá teimum, sum vit sum felag umboða, síggjast aftur í førda politikkinum. Eitt val gevur okkum møguleikan at minna á, hvørji mál vit sum felag, meta mugu takast upp. Tað er í tí høpinum, at Føroya Pedagogfelag, longu áðrenn valið varð útskrivað, legði fram trý ynski til løgtingsvalið 2015.

Hesi ynskini vóru um eitt lógarfest minstamark av tímum til hvørt barnið á stovni. At arbeiðið við at smíða eina tænaðstulóg, sum vernd og trygd hjá fólki, ið tørvar námsfrøðiligan stuðul í gerandisdegnum, umframt eitt ynski um at arbeiðast skuldi við at skipa eina almenna lønartalvu.

Vit hava leitað í ymisku valskrárunum hjá politisku flokkunum, vit hava roynt lurta eftir kjakinum og vit hava boðið okkum fram at prátta við tey ymisku valevnini og flokkarnar um hesi ynski.

Valskráirnar

Fólkaflokkurin og Sambandsflokkurin nevna “Tænaðstulógina” í valsráum sínum. Hetta eru vit fegin um. Fólkaflokkurin vendi aftur og boðaði frá at tilfari var sent øllum valevnunum.

Sambandsflokkurin hevur, harumframt, nøkur lyfti til fólki við serligum avbjóðingum, bútilboð og skúlatilboð.

Valskráin hjá Javnaðarflokkinum er mest ítøkilig og m.a. verður nevnt:

- Í samráð við Pedagogfelagið vil Javnaðarflokkurin menna dagstovnaøkið fram á leið.
- Arbeiðs- og lønarviðurskiftini hjá námsfrøðingum og hjálparfólku verða endurskoðað og dagførd í mun til nútíðar krøv.
- Minstamark skal vera fyri, hvussu nógv tímar, starvsfólk skulu hava til hvørt barnið, sum gongur á dagstovni.

Eisini er ein partur um almanna-politikk.

Í valskránni hjá Nýtt Sjálvstýri hava vit ikki sæð nakað til okkara ynski.

Tjóðveldi, sum eisini er ein av stóru flokkunum, hevur skrivað at fólki við serligum avbjóðingum skulu tryggjast virðilig kor og javnbjóðis atgongd til samfelagið. Og so siga tey eisini, at barnagarðsøkið og fólkskúlin skal styrkjast og mennast o.a..

Framsókn umrøður ikki beinleiðis ynskini, men hevur setningar um lívslang menning og læring “úr vøggju í grøv” og annars, at “børn og foreldur her fáa eina fyrsta floks tænaðst, sum hvílir á eini tíðarhóskandi námsfrøðiligari grund”.

Miðflokkurin nevnr ikki okkara ynski í teirra valskrá.

Kjakið - valfundir

Í kjakinum runt um landið hevur lítil og eingin dentur verið á vøggustovur, barnagarðar ella frítíðarskúlar, ei heldur hevur tað sosiala økið ella fólki, sum hava tørv á námsfrøðiligum stuðli verið í miðdeplinum. Hetta er sera harmiligt og eg haldi, at miðlarnir í hesum ikki hava røkt sína skyldu á nøktandi hátt. Evnini, sum miðlarnir taka upp, er við at gera av, hvat hevur týðning hjá politikarunum at taka upp.

Prátið við ymisku valevnini og flokkunum.

Sum nakað nýtt bjóðaði Pedagogfelagið seg til at prátta við ymisku valevnini og flokkarnar um okkara ynski. Hetta gjørdi vit í góðari tíð, og flokkarnir og valevnini skuldu havt møguleikan at taka okkara ynski við í valskráir teirra og kjak annars. Súsanna Olsen, svaraði við eini grein, beint eftir at greinin hjá felagnum kom út, har hon vísti á at Framsókn fult stuðlaði ynskjunum hjá Pedagogfelagnum.

Eftir hetta hava umboð hjá nevndini í Pedagogfelagnum seinastu vikurnar havt stutt prát við umboð fyri flestu av politisku flokkunum. Sambandsflokkurin, við Gitte Klein og Rósu Samuelsen, vóru fyrstar og vit høvdu eitt gott prát, har okkara ynski vóru viðgjørd. Eisini hava vit práttað við flest øll valevni hjá Miðflokkinum, sum eisini vístu stóran áhuga í boðskapi okkara. Og vit hava vitjað Javnaðarflokkin, har vit fingi eitt gott prát og fingi útgreinað ynski okkara saman við Aksel

Johannesen og Djóna Nolsøe Joensen. Seinasti flokkur, ið hevur víst áhuga, var so Tjóðveldi, har Ingolf Sólheim Olsen og Bjørt Samuelsen møttu til eitt prát. Hesir báðir seinastu flokkarnir søgdu seg taka undir við okkara trý ynski.

Samanumtikið

Valstríðið hevur í stóran mun hug at gloyma okkara “bleyta” øki. Tá onkrir flokkar umrøða familjupolitikk og ætla at peningur skal fylgja barninum, kann tað samstundis vera til beinleiðis ampa fyri tað námsfrøðiliga arbeiðsøkið. Tí talan kann tá vera um fleiri børn, sum ikki koma á stovn og eru tá fleiri stórv í vanda.

Tað er ikki bara stórvini sum standa upp á spæl, tí samstundis er hetta ein háðan móti fakligheitini, at leggja upp til, at tað skal vera líka gott fyri bornini, at ein tilvildarlig “au-pair” skal taka sær av bornunum, heldur enn ein stovnur við útbúnum fakfólki. Tað visir eisini, at virðingin og kanska serliga forstálsíð av økinum ikki er serliga gott. Tað hevur týðning at ganga í barnagarði, eins og tað hevur týðning at ganga í skúla. Og tað eru tað fleiri orsökir til, sosialar, menningarligar og lærumessigar.

At enda vil eg viðmæla øllum at seta tykkum inn í valskráirnar og sjálvi gera tykkum nakrar tankar um, hvar tykkara krossur gagnar best.

Lesið sjálvi valskráirnar her:

Valskráin hjá Fólkaflokkinum: http://d4cc1bb0701c7a6b47f3-d0cf45db0587fa413af3f5641fa48013.r51.cf1.rackcdn.com/myfiles/1439896336_valskr2015.pdf

Valskráin hjá Sambandsflokkinum: http://samband.fo/Admin/Public/DWSDownload.aspx?File=%2fFilers%2fSkj%26oslash%3bl+til+leinkir+pdf%2f2015+Framl%26oslash%3bga+av+valskr%26acute%3b+l%26oslash%3bgtingsvali%26eth%3b++2015+Almenn+%26uacute%3btg%26acute%3bva_+sni%26eth%3bgivin.pdf

Valskráin hjá Javnaðarflokkinum: <http://www.j.fo/Vis-tidindi.aspx?ID=10&Action=1&NewsId=1495&PID=8>

Valskráin hjá Nýtt Sjálvstýrið: <http://sjalvstyri.fo/politikkur/valskra-til-logtingsvalid-2015/>

Valskráin hjá Tjóðveldi: http://www.tjodveldi.fo/?page_id=5360

Valskráin hjá Framsókn: http://da72ec4c49cd7ed8057c-a6079c230690f8e53709e84257891700.r60.cf1.rackcdn.com/myfiles/1439975620_framsokn_faldari.pdf

Valskráin hjá Miðflokkinum: <http://www.midflokkurin.fo/valskra/>

Sí okkara trý ynski her: <http://www.pedagogfelag.fo/tidindi/vis-grein/grein/try-ynski-til-komandi-loegtingsval-367/>

Sjúrður slept einari filmsbumbu

Høgni Rasmussen

Sjúrður Skaale, sum annars í valstríðnum hevur verið sera tamur og næstan ósjónligur, slepti einari filmsbumbu sunnudagin á middegi.

Hetta var dagin eftir at samkomuleiðarar og einstakur prestur skipaðu fyri fundi við tinghúsið fyri at biða fyri hjúnarbandslógini, ella sagt á ein annan hátt, bóðu fyri at samkynd ikki skuldu kunna gifta seg. Sinnini á kjakarum á Facebook vóru týðuliga komin á kók, og tørvurin á at gera vart við sína hugsan var í hæddini. So hetta var perfekt timing.

Á midnátt sunnukvøldið, tað vil siga eftir 12 tímum høvdu 19.554 sæð filmin, túsundavís dámt hann og 536 høvdu deilt hann. Tað má vera ein greið rekord í Føroyum.

Filmurin visir, at hann er samskiftismeistarin yvir øllum í Føroyum, annað hvørt hann vil fremja fullveldi sum blaðstjóri á Fregnum eitt nú í seriuni “Jagten på historien” ella tá hann í hesum nýggja filminum letur Miðflokkin úr seyðaskinninum.

Knappliga fekk eisini slagorðið “rættvísi” hjá Javnaðarflokkinum luft undir veingirnar. Gumpitunga orðið datt annars á gólvið, samstundis sum tað var sagt, tá Javnaðarflokkurin legði valskránni fram. Orðið hevur við millumbilum

lyft seg upp frá fyri síðani at plumpa niður aftur stutt eftir.

Sjálvt slagorðið hjá danska Javnaðarflokkinum “Det Danmark du kender”, fekk hann flættað inn á sjálvsagðasta hátt, bara í føroyskan samanhang, tá hann sigur: “Tað samfelagið hevði mint meira um Iran enn um tær Føroyar, vit kenna”.

Tað er eingin ivi um, at Sjúrður rakti beint í ein tørv hjá fólki at útrykkja sín harma um útsagnirnar hjá Miðflokkinum og ónøgdina við biðifundin hjá samkomuleiðarunum framman fyri tinghúsið. Nú kundu í túsundavís vísa sína ónøgd við at dáma filmin og fleiri hundrað við at deila filmin. Sjúrður einfaldger boðskapin.

Hann sker allar millumrokningar burtur. Hann nevnr ikki Jógvan á Lakjuni, Fólkaflokkin, Gerhard ella Sambandsflokkin, sum hava staðið fyri næstan tí sama. Hann nevnr bara Miðflokkin sum súmbol fyri víðgongda hugburðin.

Í filminum fær hann Javnaðarflokkin og flokkar, sum ikki taka eina greiða støðu í málinum um rættindini hjá samkyndum, at tykjast umhugsnað og rúmligar.

Hann sigur óbeinleiðis og beinleiðis við tey ungu, at “ung verða drigin at tí, sum er kontant og kompromileyst, men væl signað eigi tykkum latið tykkum ikki tøla av Miðflokkinum”. Mín sann um eg ikki her fór at hugsa um Framsókn, sum hevur meldað líka greitt út

hinumegin.

Síðani lyftir hann flokkarnar, sum eru ósamdir innanflokks við at siga, at í teimum flokkunum er man “íkk bundin niður”, og í teimum flokkunum kann man “umrøða og viðgera málið”.

Keine hexerei, nur behändigkeit. Sjúrður Skaale er meistarin!